**Утвърждавам**

**Петко Георгиев**

**ДИРЕКТОР ОУ „Георги Бенковски“**

# Училищна програма за целодневна организация на учебния ден

# в ОУ „Георги Бенковски“ град Бургас

# за учебната 2026-2027 година

**Училищната програма е актуализирана и приета на заседание на ПС с протокол № 10/03.09.2026 г.**

## 1. Общи положения:

### 1.1. Нормативно основание:

Училищната програма за целодневна организация на учебния процес е разработена на основание чл. 102 (2) от ЗПУО, съгласно чл. 19 от Наредбата за организация на дейностите в училищното образование.

### 1.2. Цел:

Целта на програмата е да се конкретизират условията и редът за провеждане на целодневната организация на учебния процес за учениците от I до IV клас в ОУ „Георги Бенковски“ за повишаване качеството на образователния процес и за по-пълно удовлетворяване индивидуалните потребности на обхванатите ученици.

### 1.3. Специфични цели:

1.3.1. Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес чрез насърчаване развитието на ключови компетентности, творчески способности и умения за живот, необходими на учениците в съвременното общество при зачитане интересите, съобразно възможностите и възрастовите им особености.

1.3.2. Създаване на възможности за успешно преминаване в следващ клас и в следващ етап или степен на образование и ограничаване рисовете от отпадане от училище поради затруднения в усвояването на учебното съдържание.

1.3.3. Повишаване мотивацията на учениците, учителите и на заинтересованите страни от прилагане на модела „целодневна организация на учебния процес“.

**1.3.4.** Създаване стимулираща детското развитие предметно-пространствена интерактивна среда, съответстваща на неговата индивидуалност и стил на учене, модел и темп на растеж и специфичната му семейна среда;

**1.3.5.** Създаване на предпоставки за общуване и опознаване между деца от различни социални, етнически и културни общности чрез специално подбрани дейности, включени в целодневната организация на учебния процес;

**1.3.6.** Уважение към индивидуалните различия на децата – стил на възприемане и учене, темп на работа, темперамент, потребности и интереси.

## 2. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ В ГЦОУД В УЧИЛИЩЕТО

В ОУ „Георги Бенковски“ се обучават ученици целодневно от I до IV клас, разпределени в 14 групи.

### 2.1. Режимни моменти и брой часове, задължителни за всяка група:

**Блок А** - обяд, организиран отдих и физическа активност – I – IV клас - 2 часа,

**Блок Б** - самоподготовка – I – IV клас - 2 часа

**Блок В** - занимания по интереси I –IV клас – 2 часа

### 2.2. Продължителност на часовете за всяка една от групите.

Часовете за самоподготовка се провеждат непосредствено след занятията по организиран отдих и физическа активност с времетраене:

ГЦОУД 1а, 1б, 1в и 1г клас – 35 минути

ГЦОУД 2а, 2б, 2в и 2г клас – 35 минути

ГЦОУД 3а, 3б и 3в клас - 40 минути

ГЦОУД 4а, 4б и 4в клас – 40 минути

Те се провеждат в класните стаи по степен на трудност на учебните предмети за следващия учебен ден. Самоподготовката се ръководи от учителя ГЦОУД и се провежда по начин, който да доведе до развитие на уменията на учениците за самостоятелно учене с оглед на изграждане индивидуален стил за възприемане, анализиране, подбор, синтезиране и използване на информацията за изпълнение на конкретни цели и в конкретни ситуации; да стимулира любознателността и стремежа към знание, толерантно взаимодействие чрез усъвършенстване на уменията за общуване и работа в екип.

В зависимост от потребностите на учениците и по предложение на учителите ГЦОУД и класните ръководители в I–IV клас, директорът утвърждава график за провеждане на консултации от учителите по време на самоподготовката. Консултациите се водят в стаята за самоподготовка или в свободна съседна стая.

### 2.3. Дидактически изисквания:

- степенуване по трудност на учебните предмети /от „лесно” към „трудно”/;
- учене в едно и също време при спазване на моментите за отдих;

- фронтови метод на работа при: преглед на преподавания учебен материал, правилата, ключовите думи/ понятия;
- индивидуална работа на учениците, подпомагани от учителя ГЦОУД с оглед самостоятелно усвояване и затвърждаване на учебното съдържание с разбиране;
- старателно и коректно написване на домашните работи /изпълнение на ученически проекти/;
- прилагане на иновативни методи, индивидуален подход, групова работа в малки групи, упражнения, свързани с логическото мислене, с развитие на паметта и въображението, с повишаване на граматическата грамотност на учениците:
  - ❖ ролеви игри – демонстриране на определен тип отношения, нрави, език, бит и т.н.;
  - ❖ симулационни игри – учене чрез съпреживяване /емпатия/; упражняване на практически умения въз основата на теоретичните познания;
  - ❖ метод на асоциациите – възможност за изграждане на система на „придвижване" по учебния материал въз основа на изучените термини;
  - ❖ кубиране – разясняване на една тема от различни гледни точки
  - ❖ инсърт – система за ефективно четене с разбиране чрез отбелязване;
  - ❖ рефлексия/ самооценяване;
  - ❖ мозъчна атака – решаване на нови проблеми чрез прилагане на оригинални решения

**2.4. Дневен режим - График на учебните занятия на учениците ГЦОУД от 1. до 4. клас**

2.4.1. Броят и последователността на часовете по самоподготовка/следобедни часове/, по организиран отдих и физическа активност и за занимания по интереси се определят дневно, съобразно възрастовите особености на учениците.

**2.4.2.** Седмичното разписание на учебните занятия се съобразява с психо-физическите особености и възможностите на учениците и се утвърждава от директора в срок до 15 септември на всяка учебна година.

2.4.3. Дейностите по ал. 1 се разпределят до 6 часа дневно и включват най-малко две дейности от целодневната организация на учебния ден.

2.4.4. Часовете за дейностите по самоподготовка/следобедни часове/, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси се организират в учебни часове, продължителността на които е в съответствие с чл. 7, ал. 7. на Наредба №10 за организация на дейностите в училищното образование, както следва:

| | 1.клас - 2. клас | 3.клас - 4. клас |
|---|---|---|
| 1. | 12:20-13:30 часа | 13:05-14:05 часа |
| | | |
| 2. | 13:30-14:05 часа | 14:05-14:45 часа |
| междучасие | 14:05-14:20 часа | 14:45-14:50 часа |

| | | |
|---|---|---|
| 3. | 14:20-14:55 часа | 14:50- 15:30 часа |
| междучасие | 14:55-15:05 часа | |
| 4. | 15:05-15:40 часа | 15:30 – 16:10 часа |
| междучасие | 15:40-15:50 часа | 16:10-16:30 часа |
| 5. | 15:50-16:25 часа | 16:30-17:10 часа |
| междучасие | 16:25-16:35 часа | 17:10-17:20 часа |
| 6. | 16:35-17:10 часа | 17:20-18:00 часа |

2.4.5. Предвидено е и време, определено за почивка между дейностите по само-подготовка/следобедни часове/, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси (междучасия).

2.4.6. Веднъж седмично разпределението на броя на часовете за дейностите по чл. 17, ал. 1 може да се променя след установена потребност на учениците от групата за целодневна организация на учебния ден за подготовка за класна и/или контролна работа, за участие в състезание, олимпиада, междуинституционална или друга изява на учениците.

2.4.7. Допустимо е преразпределение на учениците в групи съобразно техните потребности и интереси.

С разрешение на директора на училището по инициатива на екипа, работещ с учениците се създава организация за изпълнение в рамките на един месец на определения по чл. 19, ал. 1 седмичен брой часове по самоподготовка/следобедни часове/, по организиран отдих и физическа активност и за занимания по интереси.

2.4.8. За учениците от I до IV клас дейностите по самоподготовка/следобедни часове/, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси се разпределят дневно, както следва:

- самоподготовка/следобедни часове/ – 2 учебни часа;
- организиран отдих и физическа активност – 2 учебни часа;
- занимания по интереси – 2 учебни часа

**3. Основни дейности на училището по организиране и провеждане на ГЦОУД на работния ден:**

◄ Проучване на интересите и потребностите на учениците за участие в ГЦОУД;
◄ Приемане на ПС и утвърждаване от директора на ГЦОУД на работния ден в I –I V клас;
◄ Щатно обезпечаване на групите;
◄ Изготвяне и утвърждаване на график (седмично разписание) по часове в ГЦОУД;

◄ Планиране и осъществяване на педагогически контрол по отношение на качеството на педагогическата дейност, организацията на работата в часовете и резултатите от ОВП на учениците от ГЦОУД;

◄ Осигуряване на условия за обучение и повишаване на квалификацията на учителите в ЦО на институционално ниво и външни обучения;

**4. Очаквани резултати**

4.1. Повишаване качеството на образователния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.

4.2. Развитие на творческите способности на учениците и участие на учениците в различни училищни, регионални и национални състезания, конкурси, изложби и др. изяви.

4.3. Формиране у учениците, обхванати в целодневна организация на учебния ден, на умения за осмисляне на свободното време и повишаване нивото на тяхната социализация, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.

4.4. Засилване интереса от страна на ученици и родители към целодневната организация на учебния ден.

4.5. Създаване на възможности за успешно преминаване в следващ клас, и в следващ етап или степен на образование и ограничаване рисковете за отпадане от училище поради затруднения в усвояването на учебното съдържание.

4.6. Създаване възможност за общуване и опознаване между деца от различни социални, етнически и културни общности.

4.7. Създаване възможност за развитие личността на ученика в мултикултурна и конкурентна среда чрез специално подбрани дейности, включени в целодневната организация на учебния процес.

4.8. Увеличен брой ученици, посещаващи групите.

**5. Дейности по самоподготовката/следобедни часове/**

5.1. Дейностите по самоподготовка/следобедни часове/ **включват :**

- ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час, за преодоляване на затруднения в усвояването на учебното съдържание.
- усвояване на начини и методи за рационално учене;
- подготовка на домашни, проектни задания и/или задачи;

- подготовка за класни и контролни работи;
- изпълнение на допълнителни задачи и упражнения във връзка с общообразователните учебни предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;
- формиране на умения за самостоятелно планиране и организиране на подготовката;
- консултации с учители по различни учебни предмети като те се провеждат независимо от консултациите по чл. 178, ал. 1, т. 5 от ЗПУО. Директорът на училището осигурява консултациите по време на самоподготовката по утвърден от него график.
- преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
- по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката

/следобедни часове/;

- усвояване и затвърждаване на учебното съдържание с разбиране;
- самостоятелно преодоляване на когнитивни трудности и предизвикателства;
- подготовката на домашните работи и трайното усвояване на учебното съдържание.
- При организирането и провеждането на дейностите по самоподготовка/следобедни часове/ учителят на групата се съобразява с индивидуалните характеристики на децата по отношение на стила на възприемане и учене, темпа на работа, потребностите и интересите.

5.2. Учителят на групата се консултира с учителите по учебните предмети и съвместно определят съдържанието на самоподготовката/следобедни часове/.

5.3. Основните **цели** на часове за преодоляване на затруднения в усвояването на учебното съдържание за самоподготовка /следобедни часове/са:

- да допринасят за правилното и трайно усвояване на учебния материал;
- да съдействат за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране;
- да се стимулира любознателността и стремежа към знание;
- усъвършенстване на уменията за общуване и толерантност.

5.4. При провеждането на часовете за преодоляване на затруднения в усвояването на учебното съдържание по самоподготовка/следобедни часове/ се спазват следните **дидактически изисквания:**

- преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
- учене по едно и също време при строго спазване на моменти за почивка /отдих/;
- степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- усвояване и затвърждаване на учебното съдържание с разбиране;
- стремеж към самостоятелно преодоляване на трудности и предизвикателства;
- старателно и коректно написване на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.

5.5. Самоподготовката/следобедни часове/ е основен момент в целодневното обучение като акцентът се поставя не върху повторение на преподаването, а създаване на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и подобряване на уменията и увереността им за самостоятелна работа. За да се постигне това е необходимо да се спазват следните основни моменти:

- ✓ да не се избързва с помощта;
- ✓ да се помага само толкова, колкото е нужно, за да насочи ученика към по-нататъшна самостоятелна работа;
- ✓ помощта трябва да стимулира активността на ученика и да е съобразена с неговите индивидуални качества.

**Очаквани резултати:**

- Повишаване на резултатите от образователно-възпитателния процес.
- Създаване на собствен стил на учене и трайни навици за планиране на учебното и извънучебното време у учениците.
- Подпомагане на семейството чрез целодневен обхват на децата в работното време на родителите им.
- Осигуряване на подходяща среда и условия за учебни занимания, физическа активност, отдих и стимулиране на творческото развитие на учениците.

**6. Дейности по организиран отдих и физическа активност**

6.1. Дейностите по организиран отдих и физическа активност **включват:**

- организиране и провеждане на отдиха и спорта на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката;
- осигуряване на време за обедното хранене на учениците;
- дейностите по отдих и физическа активност се организират в помещения, различни от тези за дейностите по самоподготовка.
- наблюдение на взаимоотношенията между учениците и насърчаване на взаимното разбиране, зачитане и уважение, прояви на толерантност;
- общуване с учениците за стимулиране на способностите им, за решаване на проблеми, затруднения и конфликти.

6.2. Дейностите по отдих и физическа активност се организират в помещения, различни от тези за дейностите по самоподготовка .

6.3. Чрез дейностите по организиран отдих и физическа активност се **цели** разтоварване на учениците от умственото напрежение и осъществяване на плавен преход към дейностите по самоподготовка.

**7. Дейности по заниманията по интереси**

7.1. Заниманията по интереси при целодневната организация на учебния ден включват

дейности, форми и тематични направления, осигуряват възможности и се организират съгласно изискванията на Наредбата за приобщаващото образование.

7.2. Съдържанието на дейностите по интереси по групи се определя в училищната програма за занимания по интереси за съответната година съгласно чл. 21 от Наредбата за приобщаващото образование.

7.3. В част от часовете по организиран отдих и физическа активност и по занимания по интереси учениците могат да участват и в дейности в рамките на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие.

7.4. Имат за **цел** чрез разнообразен набор от достъпни и забавни дейности:

- да предотвратят преумората ;
- да развиват и обогатяват детското мислене;

- да допринесат за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане в практиката на вече получени и затвърдени знания;
- да мотивират ученици и родители за включване в целодневната организация.

7.5. Заниманията по интереси могат да включват:

- дидактически игри;
- спортни игри;
- запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;
- четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата;
- посещение на детски спектакли, изложби и концерти;
- слушане на музикални произведения;
- игри по избор на учениците (домино, шах, лего игри и други);
- организиран отдих на открито извън училището;
- изготвяне на подходяща украса за празниците;
- лично творчество.

7.6. Заниманията по интереси могат да бъдат съчетани с извънкласните дейности, тъй като и двете са части от стратегията на училището и компонент от неговата система на обучение и възпитание.

**8. Отразяване на целодневната организация в документация**

Дейностите по целодневната организация на образователно-възпитателния процес в ОУ „Георги Бенковски“, гр. Бургас се вписват в следната училищна документация:

- Списък – Образец 1;
- Седмично разписание на часовете в училището;
- Годишния план за дейността на училището;
- Книгата с протоколи от заседания на Педагогическия съвет;
- Ел. дневник

**9. Условия за постигане на ефективност и резултатност на ОВП при целодневна организация на учебния ден**

Обогатяване и обновяване на учебната среда с подходящо обзавеждане и съвременно техническо оборудване, създаване и поддържане на безопасно и спокойно място, където учениците, обучаващи се при целодневен режим да се разтоварят с любимите си занимания, да отпочиват , да комуникират пълноценно помежду си и да се включат активно и пълноценно в плануваните дейности.

Подсигуряване и насърчаване на учениците до достъпа до разнообразни форми на непрекъснато образование, насочени към овладяване на ключови компетентности.

Подпомагане родителите, настойниците и близките на учениците в обучението на децата им.

Участие на учителите ЦОУД в подходящи квалификационни форми.

Използване от педагозите при реализиране на дейностите в групите на съвременни педагогически технологии, методи, подходи, съобразно спецификата на училището и групата.

Обновена материално-техническа база и осигурени материали и консумативи за работа и обучение.

Осъвременен литературен фонд и осигурени образователни и занимателни игри.

**10. Очаквани резултати от изпълнението на програмата**

10.1. Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес.

10.2. Социализация на учениците за развитие на умения за работа в екип и изграждане на положителна нагласа към образованието.

10.3. Осигурени възможности за общуване, опазване и изява на деца от различни социални, етнически и културни общности чрез позитивно въздействие върху личността на ученика и включване във всекидневна мултикултурна и конкурентна среда при упражняване както на учебни, така и на спортни, развиващи, възпитаващи дейности и занимания по интереси.

10.4. Изградени умения за планиране и осигуряване на познавателния процес, развитие и усъвършенстване знания и умения, свързани с изграждането на естетически вкус и интерес към изкуството.

10.5. Участия на учениците в различни училищни, регионални и национални състезания, конкурси, изложби и др.

10.6. Засилен интерес от страна на ученици и родители към целодневната организация на учебния процес.

**ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УЧИТЕЛЯТ НА ГРУПА В ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН**

1. При провеждане на дейностите от преподавателската работа, пряко свързани с учениците, учителят опазва здравето и живота на учениците и съблюдава спазването на здравно – хигиенните норми и изисквания .

2. Учителят осъществява непрекъснат контрол над учениците от групата от началото до края на учебните занятия по разписанието за деня и заминаването на учениците.

3. Учителят трябва да се осведомява преди и в началото на самоподготовката/следобедни часове/ за изявите на учениците и получените оценки по отделните предмети, както и за образователните дефицити по отделните предмети.

4. С оглед повишаване на ефективността на самоподготовката/следобедни часове/ учителят поддържа добра комуникация с учителите, непрекъснат обмен на информация и еднакви педагогически изисквания, обсъжда с колеги индивидуалните постижения и затруднения на учениците.

5. Учителят осъществява комуникация с родителите и ги информират за индивидуалното развитие и напредъка на учениците.

6. При провеждане на час, с оглед повишаване на качеството на обучението учителят ЦОУД:

- използва педагогически методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и развитието на учениците, които да подпомогнат успеваемостта на учениците;
- създава организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението;
- извършва вътрешно оценяване на самоподготовката/следобедни часове/ на учениците и техният напредък;
- участват в квалификационни форми, допринасящи за ефективността на работата в група за целодневна организация на учебния ден.

7. За да осъществява ефективно дейностите при целодневна организация, учителят трябва да притежава необходимите компетентности, познания и умения да:

- организира, направлява и контролира ефективно образователно-възпитателния процес;
- създава позитивна учебна среда;
- насърчава, подпомага и мотивира учениците за самостоятелна работа;

- съветва, напътства и подпомага учениците за справяне с трудностите и засилване стремежа им към постижение, самоизява и конструктивно съревнование;
- диагностицира и оценява обективно развитието и напредъка на учениците, като използва различни техники, форми и средства за установяване достигнатото от тях ниво на подготовка и постиженията им ;
- зачита и защитава личното достойнство, правата и индивидуалността на учениците;
- изгражда умения за самооценка у учениците;
- споделя с колегите затрудненията или постиженията на учениците с оглед подобряване на резултатите;
- наблюдава и преценява физическото и психично състояние на учениците и да съдейства за опазване живота и здравето им;
- следи и изисква за спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания;
- информира и следи за спазване от учениците на изискванията за добро поведение в училище и обществото;
- повишава професионалната си квалификация, подпомагаща професионалното му развитие и кариера;
- използва съвременни педагогически технологии, методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и индивидуалните качества на ученика, съобразно спецификата на училището, като: ролеви игри, симулационни игри, метод на асоциациите, рефлексия, мозъчна атака и др.

8. Извършва вътрешно оценяване на самоподготовката/следобедни часове/ на учениците в началото и края на учебната година и техният напредък. Изготя писмен анализ на резултатите и набелязва мерки за преодоляване на слабостите.

9. Създава организация за нормално протичане на проследяването на образователните резултати при външни оценявания, провеждани от проверяващите органи.

10. Извън основните дейности, определени в Наредбата за организация на дейностите в училищното образование в рамките на работния ден и наредба №15 за статута и професионалното развитие на педагогическите специалисти, учителите на ГЦОУД изпълняват и **допълнителни дейности**:

- подготвителна работа за часовете по самоподготовка/следобедни часове/ - осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка - тестове, задачи, пособия, материали, информационни справки, дидактическа и учебна литература и др.; включително и консултации с учители;
- подготовка на литература, материали, пособия и инструментариум за провеждане на часовете за дейности по интереси;
- попълване на училищна документация;
- участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, работни срещи и др.
- осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите;
- планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с образователния процес извън задължителните учебни часове;
- участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията;
- оказване на методическа помощ и консултации на новоназначени и без опит в организирането и провеждането на ГЦОУД учители;
- участие в регламентирани седмични/месечни общо-училищни мероприятия;
- координиране обмяната на добри практики между учителите;
- участие разработване на индивидуални образователни програми;
- участие в дейности по разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- участие в организирането и провеждането на училищни дейности